

Štúdium štruktúrnych zmien komplexných glykokonjugátov v procese dedičných metabolických a civilizačných ochorení.

Akronym: „Glykopatogenéza“

Kód výzvy: **OPVaI-VA/DP/2018/2.1.1-05** (podpora mobilizácie excelentných výskumných tímov v oblastiach špecializácie RIS3 SK BSK)

Doména: „**Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie**“.

Znalostná oblasť: **Farmácia a lekárske vedy**

Hlavný trend: **Inovatívne diagnostické a terapeutické postupy a produkty personalizovanej / precíznej medicíny**

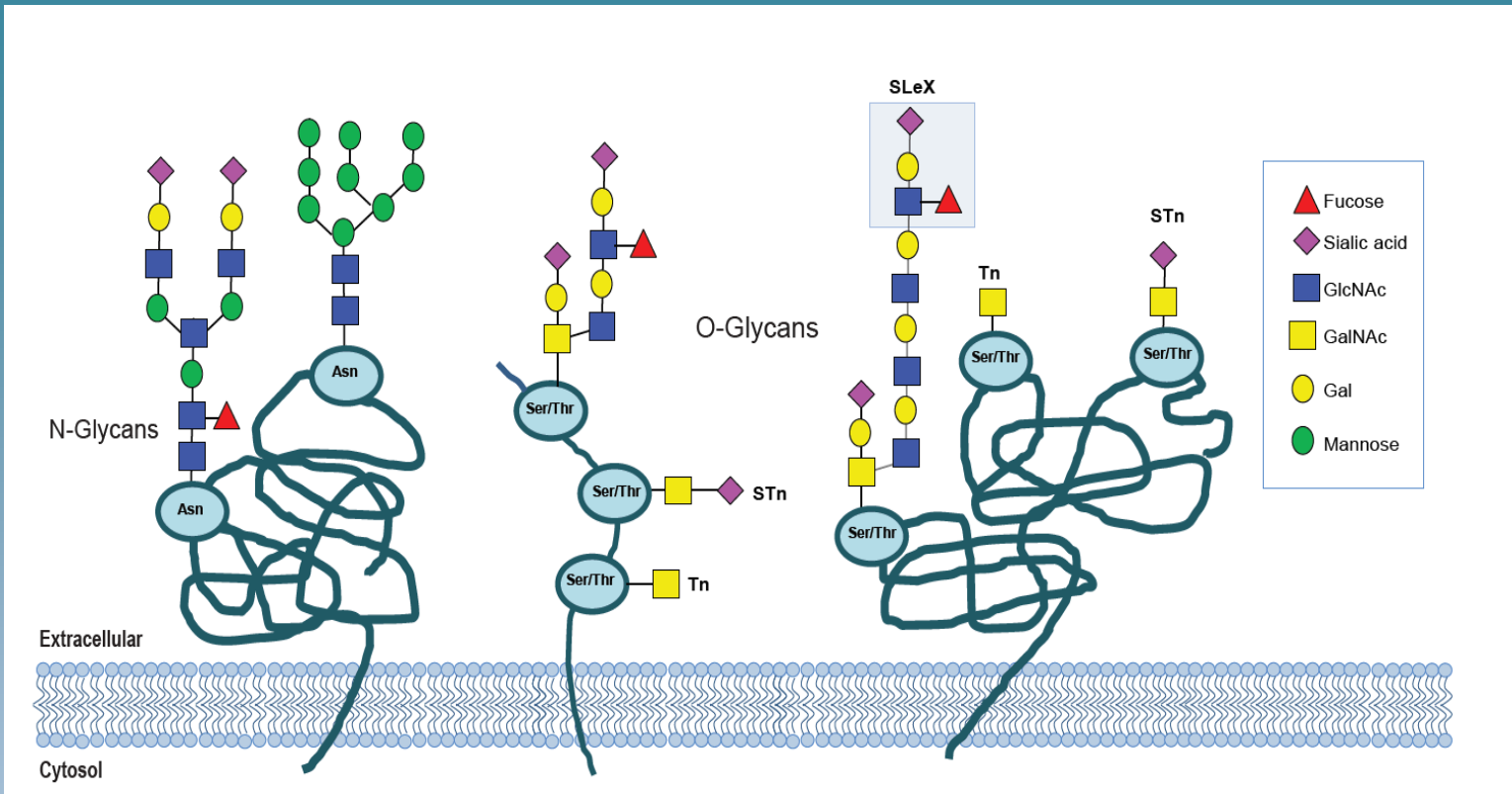
Implementácia: 01.2020-06.2023

PARTNERI:

(priame výdavky): 720 000.- €

- CHÚ SAV žiadateľ
- Partner 1 : CEM
- Partner 2: SITNO PHARMA s.r.o.

Glykozlácia proteínov

- N-glykozlácia *väzba oligosacharidu cez GlcNAc na –NH₂ Asn*
- O-glykozlácia *väzba oligosacharidu na –OH Ser alebo Thr*
- C-glykozlácia *väzba oligosacharidu na C atóm proteínu (tieto väzby nie sú typicky glykozidové)*

Glykokonjugáty sa zúčastňujú takmer všetkých biologických procesov a zohrávajú významnú úlohu v ľudských ochoreniach

Glykobiomarker /cieľ liečby:

- Defekt O-glykozylácie: α -Dystroglycan (α -DG), – **Svalové dystrofie**
- Defekt N- a O- glykozylácie: – **OvC, Diabetes, AD, PC,...**
- Core N-glykany: zvýšená fukozylácia v haptoglobulinoch - **HCC**
- Proteoglykany: Štruktúra - **rastových faktorov**

Účasť Glykokonjugátov:

- **Baktérie** a **Vírusy** invazia cez glykoproteinovú bariéru - **Muciny**,
- interakcia - **patogen-hostiteľ**
(Úloha **Sialovej kyseliny** pri vírusovej infekcii)
- **Monoklonálne terapeutiká** – glykoforma zodpovedá za ich účinnosť.
- **Tumor metastázy** – glykoforma zodpovedá za adhéziu a rozpoznanie
- **Vakcíny** – glykozylácia významná v účinnosti a tvorbe protilátok

Aktivity projektu

Číslo Aktivity	Výsledky
Aktivita č. 1	Diagnostika zriedkavých dedičných metabolických ochorení (LSD) NMR spektroskopiou
Aktivita č. 2	Biologicky aktívne sacharidy a glykokonjugáty – ich štruktúra a vlastnosti
Aktivita č. 3	Vývoj inovatívnych diagnostických a kontrolných postupov a metód na základe analýzy proteínových a glykánových markerov
Aktivita č. 4	Identifikácia nových glyko-biomarkerov rôznych typov onkologických ochorení a uplatnenie nových analytických platforiem
Aktivita č. 5	Výskum imunobiologickej účinnosti synteticky pripravených oligosacharidových epitopov
Aktivita č. 6	<p>Štruktúrna analýza glykokonjugátov vo vzťahu k symptomatike niektorých metabolických ochorení</p> <p>CHÚ SAV , Zodpovedný: J. Mucha</p>
Aktivita č. 7	<p>Štúdium integrity biologických tekutín v podmienkach precíznej diagnostiky štruktúry glykokonjugátov - biomarkerov niektorých metabolických a civilizačných chorôb.</p> <p>SITNO PHARMA sro Zodpovedný: P. Rajniak</p>
Aktivita č. 8	<p><i>in vivo</i> a <i>in vitro</i> výskum patofyziologických mechanizmov v chronických civilizačných ochoreniach v podmienkach sledovania celkového Glykomu.</p> <p>CEM SAV</p>

Aktivita č. 6

„Štruktúrna analýza glykokonjugátov vo vzťahu k symptomatike niektorých metabolických porúch“ (CDGs, LSD,..)

Výstupy :

„Precízna analýza“ LSD a CDG ≈100 vz ročne,
-CDMP NÚDCH,

Diagnostikovaný pacient: Porucha v galaktozylácii antén (SLC35A2)
Porucha vo výstavbe „core“ N-glykánu / CARS1
Porucha v Mn²⁺ transporte (SLC39A8)

- Bulharsko (*M.Stancheva*) (PMM2, PIGN,..)
- Portugalsko (*tim –Paula Videira*)-Imunológia CDG (PMM2)
- Taliansko (*2023) *CNR , G. Andreotti*- Vývoj CDG terapií (PMM2)

Monitoring ERT účinnosť liečby alfa-manozidózy, Pompeho choroby (MS)

Identifikácia nových glykobiomarkerov CDG/LSD (MPS IIIA)

Vývoj aplikácie na spracovanie MS dát **matchMass** „Ochranná známka “ (11/ 2022)

Patentová prihláška (17012023) „Spôsob detekcie kongenitálnej poruchy glykozylácie použitím lektínov“

(Glyko-) servis: *Instruct-ERIC, PriF UK, Ústavy SAV, FCHPT STU, ERDIM (databáza lab.pre diagnostiku) pridelený kód, kontrola kvality externe lab. certifikácia.*

Členom Network - **CDG & Allies PPAIN (EU)**

Čerpanie fin: posledné ŽoPky, **MU:** ≈ 100%

O4H 04/05/2023

Štúdium integrity biologických tekutín v podmienkach precíznej diagnostiky štruktúry glykokonjugátov - biomarkerov niektorých metabolických a civilizačných chorôb

Výstupy :

Optimalizácia parametrov lyofilizačného sušenia :

- stanovenie fyz.-chemických podmienok na rýchlosť a (ne)homogenitu sušenia (voda/mlieko/sol' ; sacharóza/glycin; kvalita a tvar vialiek, bariera uniku, dizajn plôch, pozícia,..)

Ľudské sérum, stabilita pri: RT, 37° C, -20 °C, -80 °C, lyofil. /excipient

- stabilizácia O- glykopofilu (Apo CIII)/ séra, excipient (glycín opt. 2,5%), pri -20 °C, -80 °C a lyofilizácia
- lyofilizovaná biol. vzorka stabilná aj pri RT (min. 1 mesiac) !
- stabilizácia oligo -Man N-viazaných štruktúr sérového proteomu (RT, a 37 ° C) (Swainsonín)

prírodný extrakt, stabilita (glycín opt. 12,5%, mannitol 5%)

Plnenie MU

Merateľný ukazovateľ	Merná jednotka	Plánovaný stav	plnenie	Miera plnenia kumulatív (v %)
P0057 - Finančná podpora poskytnutá na podporu a registráciu práv duševného vlastníctva	EUR	300	0	0,0000
P0196 - Počet navrátilších slovenských výskumníkov zo zahraničia	počet	1	1	100,0000
P0231 - Počet nových výskumných pracovníkov v podporovaných subjektoch/podnikoch	FTE	1	1	100,0000
P0280 - Počet podaných patentových prihlášok	počet	1	1	100,0000
P0284 - Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	podniky	1	1	100,0000
P0315 - Počet podporených účastí zahraničných výskumníkov v projektových aktivitách slovenskej inštitúcie VaV	počet	1	1	100,0000
P0325 - Počet podporených výskumných inštitúcií	počet	2	2	100,0000
P0355 - Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva	počet	1	1	100,0000
P0762 - Počet publikácií vytvorených v rámci projektu	počet	16	27,1	169,3750
P0905 - Počet publikácií subjektov zo SR v databázach Web of Science Core Collection a SCOPUS vytvorených v rámci projektu	počet	4	4,23	105,7500
P0908 - Počet subjektov, ktoré podali žiadosť v rámci programov EÚ	počet	2	2	100,0000